

Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна рада
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська національна наукова бібліотека
Одеська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. М. С. Грушевського
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Харківська державна академія культури
Університет Країни Басків (Іспанія)
Одеський національний політехнічний університет

**ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА
ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
XXI СТОЛІТТЯ**

МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

*м. Одеса
11–13 вересня 2019 року*

За загальною редакцією
В. Г. Спрінсяна

Одеса
«Астропринт»
2019

УДК 378.4.007(477.74)(063)

I-741

Редакційна колегія:

Г. О. Оборський — доктор технічних наук, професор, дійсний член Академії інженерних наук України, заслужений працівник освіти України, ректор Одеського національного політехнічного університету;

В. Г. Спрінсян — кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій ОНПУ, голова Асоціації документознавців України;

В. М. Шейко — доктор історичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії мистецтв України, ректор Харківської державної академії культури;

О. В. Шевченко — доктор наук з соціальних комунікацій, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Т. В. Розова — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури Одеського національного політехнічного університету;

М. М. Чурсін — доктор педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Н. Ф. Баландіна — доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

В. Ю. Жарких — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та методології науки Одеського національного політехнічного університету;

С. Х. Литвин — доктор історичних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна);

Т. В. Новальська — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв;

Мадарьяга Неря — PhD-доктор філософії, професор класичних і слов'янських мов гуманітарного факультету Університету Країни Басків (Іспанія);

О. М. Анісімова — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційних систем управління факультету математики та інформаційних технологій Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця, Україна);

Ю. С. Амельченко — заслужений працівник культури України, директор Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М.С. Грушевського;

Ю. І. Палеха — кандидат історичних наук, професор завідувач кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Європейського університету (Київ, Україна);

Т. Л. Бірюкова — кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

О. О. Татакі — старший викладач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету

Відповідальна за випуск **О. О. Татакі**

Друкується за рішенням вченої ради Одеського національного політехнічного університету (*протокол №9 від 25 червня 2019 року*)

Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI I-741 століття: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11–13 вересня 2019 року) / за заг. ред. В. Г. Спрінсяна ; ред. кол.: Г. О. Оборський, В. Г. Спрінсян, В. М. Шейко [та ін.] ; відп. за вип. О. О. Татакі. — Одеса : Астропринт, 2019. — 312 с.

ISBN 978-966-927-534-9

Збірник укладено на основі матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції з проблем інформаційної освіти, комунікативної компетенції, інформаційної культури сучасного фахівця, філософії кроскультурної комунікації та розробки й впровадження інноваційних освітніх технологій. До збірника також увійшли статті й тези доповідей, в яких розглядаються актуальні проблеми кола наук із соціальних комунікацій та суміжних галузей знань.

Розрахований на наукових працівників, фахівців інформаційної сфери, викладачів, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться заявленою проблематикою.

УДК 378.4.007(477.74)(063)

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції
Відповідальність за зміст статей покладається на авторів

ISBN 978-966-927-534-9

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОКУМЕНТОЗНАВЧОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

<i>Спрінсян В.Г., Шевченко О.В.</i>	Моделювання системи функціонування вітчизняних архівних установ	13
<i>Романова О.К., Мадарьяга Н.</i>	Одесский национальный политехнический университет: тренды в образовании 2019	17
<i>Збанацька О.М., Добровольська В.В.</i>	«Інформаційна діяльність, документознавство, бібліотекознавство: історія, сучасність, перспективи»: студентська науково-практична конференція (п'ять років на науковому майданчику).....	25
<i>Туропов У., Савурбоев А., Гулиев А.</i>	Автоматизированная оболочка для обработки данных в медицинской документации	29
<i>Якубовська М.Г., Берікул І.О.</i>	Конфіденційне діловодство в органах державної міграційної служби України: шляхи оптимізації	33
<i>Патряк О.Т.</i>	Електронний документообіг в діяльності органів державної влади	41
<i>Берест І.Р.</i>	Аналіз діяльності товариства «Взаїмна поміч українського вчителства» в роки Першої світової війни: документознавчий аспект	45

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Анісімова О.М., Лукаш Г.П.</i>	Вплив соціальних мереж на цифровізацію сучасних міст	56
<i>Палеха Ю.І.</i>	Культура документування інформації як складова інформаційної культури організації	60
<i>Abrosimova Ann, Biriukova Tetyana</i>	Digital business technology platform: USA and world experience	64

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОКУМЕНТОЗНАВЧОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

УДК 005.92

В.Г. Спрінсян, О.В. Шевченко

МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ АРХІВНИХ УСТАНОВ

Розкрито проблему збереження архівних документів, акцентується увага на оцифруванні паперових документів, проаналізовано інноваційні напрямки архівного збереження. Акцентується увага на діяльності УНДІАСД і Центрального державного електронного архіву як методичних центрів організації архівного збереження.

Ключові слова: архівні установи, цифрові документи, електронний архів, оцифрування паперових документів.

Пріоритетними завданнями державних архівів є реалізація державної політики в галузі архівної справи, координування діяльності державних органів, підприємств, установ, організацій з питань архівної справи та діловодства, забезпечення здійснення державної реєстрації, обліку, постійного зберігання, комплектування, використання документної інформації та проведення науково-методичної роботи в галузі архівознавства, документознавства та археографії. Архіви є сховищами досвіду цивілізації, накопиченого протягом століть, що забезпечують базу історичних досліджень. Через доступ до архівної інформації історики, документознавці отримують можливість пролити світло на факти минулого і розвинути у молодого покоління інтерес до історії та традицій України. Нині у зв'язку з недостатнім фінансуванням архівної галузі України, більшість архівів не має змоги використовувати потенціал інтернет-мережі для репрезентування своїх інформаційних продуктів, що гальмує розвиток ретроспективних інформаційних ресурсів в інтернеті та створення тематичних повнотекстових баз даних. Створення електронного архіву за допомогою автоматизованої системи, яка була б підсистемою загальної або працювала б автономно, дозволила б забезпечити доступ до всього обсягу документів.

Проблема збереження архівних документів залишається актуальною, адже дані документи потребують особливої уваги. Під поняття «організація збереження архівних документів» розуміється розширення діяльності щодо впровадження інноваційних методів, проведення комплексу організаційних, методичних і практичних заходів, спрямованих на захист документів від руйнування. Для цього треба забезпечити архівні установи та підрозділи спеціальним обладнанням для оцифрування паперових документів, приймання та збереження електронних. Із процесом переведення документів у цифрову форму пов'язана низка питань: планування та технологічні процеси, вибірка, апаратне та програмне забезпечення, формати, стандарти, перевірка в процесі експлуатації, оформлення, презентація та зберігання. На сьогоднішній день існують різні технології оцифрування традиційних документів, частина з яких може не мати традиційного застосування у вигляді сканування або фотографування документів із паперовими носіями інформації, а деякі технологічні рішення взагалі можуть вважатися унікальними. Однак результатом майже всіх таких технологій є комп'ютерний файл, що містить певний цифровий (двійковий) код, в якому будь-яка аналогова інформація за результатом її оцифрування перетворюється у цифрову.

Нині в Україні діють 40 архівів, які функціонують під керівництвом Центрального архівного управління (Укрцентрархів). Головною установою, мета якої полягає в розв'язанні науково-теоретичних та нормативно-методичних проблем розвитку архівної справи та документознавства є УНДІАСД, який спільно з архівними установами України розробляє методичні рекомендації з даного питання. У напрямку підвищення організації архівного збереження спільно з Центральним державним електронним архівом України розроблено вимоги «Уніфікований інформаційний об'єкт для обміну та зберігання електронних документів», інструкцію «Облік електронних інформаційних ресурсів, що зберігаються у Центральному державному електронному архіві України», науково-аналітичний огляд «Обґрунтування віднесення електронних інформаційних ресурсів до Національного архівного фонду» [1–7].

Отже, у зв'язку з розвитком нових технологій з'являються інноваційні напрямки архівного збереження. Еволюція архівного обслуговування від простих і традиційних видів до більш складних

обумовлена тим, що архіви як соціальні інститути, адаптуються до вимог суспільства і змінюються відповідно до них. Для архівів в контексті обслуговування користувачів стає важливим вже не тільки надавати доступ до документів, інформації, а й створювати умови, які б сприяли засвоєнню інформації, перетворенню її на знання, які можна застосувати на практиці.

Архіви у відкритому електронному доступі – це сучасна система організації студій для співробітників наукових і освітніх організацій, студентів і дослідників, яка гарантує доступ, прозорість і швидкість у копійчій науковій роботі. Це – допомога в комунікації, викладацькій діяльності, публікації результатів наукової діяльності, тобто забезпечення відкритості для громадськості історико-культурної спадщини. Це засіб дистанційного доступу для фахівців до першоджерел та кваліфікованих історичних досліджень (рис. 1).

Рис. 1. Загальна схема створення електронного архіву [10]

Технології збереження цифрових документів, звичайно, вимагають фінансів, але вони неспівставні з ціною втрати цих матеріалів для суспільства у випадку, якщо такі системи не будуть створені. Отже, репрезентація архівів в інформаційно-комунікативних системах робить можливими оперативну роботу з цифровим змістом, широкий і виокремлений доступ читачів, легкість пошуку потрібних текстів, забезпечує потужну аудиторію користувачів; також інтеграцію до глобальних наукових баз даних; вони зменшують наукову ізоляцію і створюють нові можливості для спільних наукових проектів. Тому такий підхід до використання документної спадщини – перспективний напрям роботи, що набуде в майбутньому широкого використання [10].

Список використаних джерел

1. Про Національний архівний фонд і архівні установи : Закон України від 13 грудня 2001 р. Відомості ВР України. 2002. № 11. С. 81.
2. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24.12.1993 р. №3814-XI. Відомості Верховної Ради України.1994.№ 15. С. 87.URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>.
3. Про Національну програму інформатизації: Закон України, від 4.02 1998 р. № 74/98-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.
4. Про стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. Дата оновлення: 26.01.2015 р. Офіційний вісник України. 2015. № 4. С. 67.
5. ДСТУ 2481-94. Системи оброблення інформації. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення [Чинний від 01-01-1995]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 1994. 72 с.
6. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення [Чинний від 01-01-1995]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 1994. 54 с. (Держстандарт України).
7. ДСТУ 2392-94 Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення [Чинний від 01.01.1995] Вид. офіц. Київ : Держстандарт України.
8. ДСТУ 2941-94. Системи оброблення інформації. Розроблення систем. Терміни та визначення. [Чинний від 01-01-1996]. Вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 1996. 23 с.
9. Васильченко, М. Інформатизація архіву як соціально-комунікаційної структури. Вісник Харківської державної академії культури. 2010. Вип. 31. С. 199–208.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2010_31_23.
10. Лебедева І. Ю., Черненко М. М. Інформаційні технології та їх вплив на сучасні організації. Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова, 2013. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=69459>.

Раскрыта проблема сохранения архивных документов, акцентируется внимание на оцифровке бумажных документов, проанализированы инновационные направления архивного хранения. Акцентируется внимание на деятельности УНИИАДД и Центрального государственного электронного архива как методических центров организации архивного хранения.

Ключевые слова: *архивные учреждения, цифровые документы, электронный архив, оцифровка бумажных документов.*

The problem of preservation of archival documents is disclosed, emphasis is placed on digitization of paper documents, innovative directions of archival storage are analyzed. The focus is on the activities of the UNIISD and the Central State Electronic Archives as methodological centers for the organization of archival conservation.

Keywords: *archival institutions, digital documents, electronic archive, digitization of paper documents.*

УДК 378.4(477.74):330.341.1

О.К. Романова, Н. Мадарьяга

ОДЕССКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ: ТРЕНДЫ В ОБРАЗОВАНИИ 2019

Статья посвящена трендам в образовании 2019 года, нашедшим своё применение в учебном процессе Одесского национального политехнического университета.

Ключевые слова: *персонализация обучения, дистанционное обучение, корпоративное онлайн-обучение, вебинар, стриминг, перевёрнутое обучение, обучение через челленджи, обучение через мобильный телефон, проблемно ориентированное обучение, стартап-школы, сторителлинг как метод обучения, обучение в неформальной обстановке.*

Сегодня в мире формируются новые мотивации в образовании, основанные на осознанном выборе и прагматичном подходе.

Современные варианты обучения настолько удобны, что изучать программирование, иностранный язык, маркетинг, менеджмент и